

## САДРЖАЈ

### *МОРИНЕ ОД ДАВНИНА ДО ДАНАС*

Морине – необична планина .....	11
Сјечиште путева .....	14
Морине у средњем вијеку .....	16
Турска освајања Херцеговине и Морине .....	19
„Освајачи” планине .....	20
Вијести о Моринама из 17. вијека .....	23
1. Боравак Евлије Челебије на Моринама .....	21
2. Како прећи планину зими? .....	22
Вијести о Моринама из 18. вијека .....	23
1. Спор Невесињаца и плаништара из доње Херцеговине .....	23
2. Једно (наметнуто) примирје ајана и раје у другој половини вијека .....	25
3. Глас који се далеко чуо: погибија сватова на Моринама 1774. године.....	27
Ново јављање Морина на почетку 19. вијека .....	32
Од Алипаше до пламена у Невесињу .....	37
Невесињска пушка 1875. године .....	39
Смјена господара у Босни и Херцеговини: Аустроугарска умјесто Турске .....	44
Отпори окупацији и побуне .....	46
Улошки устанак 1882. године .....	48
Битка у Црвеном кланцу на Моринама .....	51
Планина се не смирује. Лов на устанике .....	53
Прокламација о угушењу устанка и амнестија .....	55
Морине након устанка, промјене у Борчу и на Површи .....	56
Први свјетски рат 1914–1918. ....	64
Период између два свјетска рата 1918–1941. ....	66
Други свјетски рат 1941–1945. ....	70
Морине од Другог свјетског рата до данас .....	88

## СТАНОВНИШВО И ЈЕЗИЧКИ СПОМЕНИЦИ

Становништво Морина .....	107
Камени спавачи (мраморови, стећци) и други надгробни споменици .....	146
Топоними Морина .....	155
Воде на Морилама .....	164

## ЗАПИСИ, ПРИЧЕ, ПЈЕСМЕ, ЛЕГЕНДЕ...

Путовање Светог Саве кроз Херцеговину (Никола Лакета) .	171
Путовање преко Морина (Хусеин Дубравчић Ђого) .....	174
Страшни сан испрошене дјевојке (Јово Савић Николин) .....	179
Прибислав (Братоје из Улога) .....	181
За себе и њу (Витоје из Сливаља) .....	181
О да се зна гроб (Рајко Петров Ного) .....	182
Говор стећка (Вук Крњевић) .....	183
Крај наметне громиле (Рајко Петров Ного) .....	185
Окукин камен (Ђорђо Сладоје) .....	186
Сватовско гробље на Морилама .....	187
Срећа младог Љубовића (Хусеин Дубравчић Ђого) .....	191
„Очи су му личиле на два планинска извора чије су отворе сужавали ледени обручи“ (Раде Радојичић) .....	209
Прича о коњу и „манитој равни“ (Новак Лакета) .....	214
Име му, с крста, оде у хајдуке (Милан Ненадић) .....	217
Он би га појео као вук магаре. Прича о Хаџи-бегу и Хутовљанима плаништарима Морина (Јоаникије Памучина) .....	218
Алипаша на Морилама (Јован Ђоков Лакета) .....	220
Алипаша (Иво Андрић) .....	221
„Пред четом су прхтале јаребице из омара и шкрипина а горе у небу вијао се крсташ вребајући плијен“ (Томислав Шиповац) .....	230
Почетак буне у Херцеговини 1875. године .....	257
Невесињска пушка (Андрија Лубурић) .....	275
У логору црногорском на пољу Невесињу у Херцеговини 4. јула 1876. године (Арса Пајевић) .....	289
Ударац на Невесињску Касабу (Радован Тунгуз-Перовић) ...	291
Вила Ерцеговка .....	296

Улошки устанак .....	297
Богдан Зимоњић (Огист Мелан) .....	304
„Војвода нека иде напријед, а сва господа позади њега“ (Данило Тунгуз-Перовић) .....	305
Филип Мандић (Петар Вујачић) .....	313
Смрт Петка Ковачевића херцеговачког харамбаше (Петар Вујачић) .....	318
Сердар Перо Тунгуз-Расојевић (Данило Тунгуз-Перовић) ...	323
Која о другим устаничким вођама (Миливоје Буха) .....	328
Запис о земљи (Неђо Шиповац) .....	336
Земља оку непробродива, нози непроходна (Ћамил Сијарић) .....	337
Херцеговина (Антун Бранко Шимић) .....	339
Херцеговина (Владимир Настић) .....	340
Херцеговини (Владимир Јагличић) .....	341
Херцеговина (Рајко Петров Ного) .....	342
Херцеговина (Ђорђо Сладоје) .....	344
Земља (Антун Бранко Шимић) .....	345
Ил' још да ме земља (Стојан Вучићевић) .....	346
Земља, та тајна (Анђелко Вулетић) .....	347
Хумнина (Гојко Ђого) .....	348
Сјећање на Хумљаке (Ђорђо Сладоје) .....	350
Још једно сјећање на Хумњаке (Миливоје Сладоје) .....	351
Јавич (Ђорђо Сладоје) .....	352
Борач (Ристо Пророковић) .....	353
Горштакчи бисери из Борча (Миливоје Сладоје) .....	355
Невесињски призори (Перо Зубац) .....	361
Улог (Ђорђо Сладоје) .....	362
Дозив из планине (Шукрија Панцо) .....	363
Кроз намете и мећаву (Радован Тунгуз-Перовић) .....	369
Мој гроб (Иван Горан Ковачић) .....	374
ИЗВОРИ .....	375
ЛИТЕРАТУРА .....	379
МАЊЕ ПОЗНАТЕ РИЈЕЧИ И ИЗРАЗИ .....	385
О АУТОРИМА .....	389